

**Aftalememorandum mellem
Naalakkersuisut som den ene part, og Nunavuts regering sammen
med Nunavut Tunngavik Incorporated og Qikiqtani Inuit
Association som den anden part vedrørende styrkelse af
samarbejdet omkring fiskeri og dertil relaterede emner**

Naalakkersuisut og Nunavuts regering sammen med Nunavut Tunngavik Incorporated og Qikiqtani Inuit Association ("parterne");

TAGER HENSYN til at Grønlands Selvstyre underskriver indeværende aftalememorandum i henhold til lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre;

TAGER HENSYN til at Grønland udøver sin jurisdiktion i Grønlands eksklusive økonomiske zone, jf. om lov om Grønlands Selvstyre;

NOTERER SIG at Government of Nunavut ("GN") blev etableret ved *Lov om Nunavut* (1993) og ved underskrivelsen af *Nunavut-aftalen* (1999) repræsenterer alle folk indenfor Nunavuts jurisdiktion i forhold til dets mandat vedrørende bæredygtigt fiskeri og marinudvikling indenfor Nunavuts aftaleområde, Zone I og Zone II;

NOTERER SIG at Nunavut Tunngavik Incorporated ("NTI") repræsenterer Inuit jævnfør Nunavut-aftalen koordinerer og forvalter alle rettigheder og pligter indeholdt i Nunavut-aftalen opretholdes til fordel for Inuit, herunder Inuits rettigheder i forhold til fangster, delt fiskeriforvaltning samt fordeling af fiskeri i Nunavuts aftaleområde og tilstødende havområder;

NOTERER SIG at Qikiqtani Inuit Association ("QIA") er en såkaldt Inuit-organisation jf. *Nunavut-aftalen*, og er et ikke-profitsøgende fællesskab, som repræsenterer alle Inuit i Qikiqtani-regionen, som har til hensigt at fremme muligheder til at opbygge kapacitet til at deltage i kommercielt fiskeri, fiskeri videnskab, -forskning og -forvaltning, og som også har til hensigt at øge beskæftigelse blandt Qikiqtani Inuit, samt fremme alle nævnte områder;

NOTERER SIG at Nunavut som gruppe har rettigheder i henhold til den canadiske forfatning og *Nunavut-aftalen*. *Nunavut-aftalen* beskytter særlige Inuit jagtrettigheder jf. Artikel 5, og giver muligheder i tilstødende områder og særlige hensyn i Zone I og Zone II under Artikel 15.3.7 der vedrører kommercielt fiskeri;

NOTERER SIG at en langsigtet, bæredygtig, fornybar ressourceøkonomi skal være bæredygtig, ønskværdig og understøtte fødevaresuverænitæt;

BEKRÆFTER slægtskabet mellem Inuit, de tætte kulturelle, sociale, sproglige og historiske bånd, samt delte farvande mellem Grønland og Nunavut;

ERINDRER Memorandum of Understanding af august 2022 mellem Naalakkersuisut og Government of Nunavut har i forlængelse af denne aftale fokus på udvikling af kommercielt fiskeri, som herefter benævnes fiskeri og dertil relaterede emner;

ØNSKER at udvikle og styrke delt viden, samt at fortsætte med at opbygge samarbejdet mellem "parterne", med særlig respekt for fiskeri og dertil relaterede emner;

I ANERKENDELSE af Nunavuts Inuit-samfundsværdier **Inuuqatigiitsiarniq**: Respekt for andre, relationer og omsorg for medmennesker; **Tunnganarniq**: Medvirke til godt humør ved at være åben, velkommende og inklusiv; **Pijitsirniq**: Arbejde for, og understøtte, familie og/eller lokalsamfundet; **Aajiqatigiinniq**: Beslutninger truffet gennem diskussion og konsensus; **Pilimmaksarniq/Pijariuqsarniq**: Udvikling af færdigheder gennem observation, mentorordninger, øvelse og indsats; **Piliriqatigiinniq/Ikajuqtiigiinniq**: Arbejde sammen om en fælles sag; **Qanuqtuurniq**: At være innovative og ressourcestærke; og **Avatittinnik Kamatsiarniq**: Respekt og omsorg for landet, dyrene og miljøet;

RESPEKTERER De Forenede Nationers Deklaration om oprindelige folks rettigheder; og De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling (nr. 12, 14 og 17). Parterne vil benytte disse principper som retningslinjer, men agter ikke at begrænses af dem;

ER OPMÆRKSOM PÅ for parternes ønske om at tilskynde til og facilitere samarbejde og innovation mellem private industrier;

HENVISER TIL De Forenede Nationers Havretskonvention af 1982, og principperne i adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri, som vedtaget under FAO-konferencen i 1995;

ER IMØDEKOMMENDE OVER underskrivelsen af Aftale om at Forebygge Ureguleret Højsøfiskeri i det Centrale Arktiske Ocean i 2018;

NOTERER SIG vigtigheden af at prioritere bæredygtigt fiskeri, som balancerer for miljømæssige og sociale behov samt økonomiske muligheder;

I ANERKENDELSE AF vigtigheden af Canadas regerings ministerier, hvor dette gør sig gældende, og;

NOTERER SIG at indeværende aftalememorandum ikke kan gøres gældende i forbindelse med konferencer, møder, forhandlinger og emner der falder under Canadas regerings ministeries myndighed.

Indtræder i følgende aftale:

1. Parterne vil oprette et Grønland-Nunavut Fiskerikomite ("fiskeri komite") for at opnå målsætningerne i denne aftale, hvorigen gennem repræsentanter fra hver af parterne vil

diskutere, dele informationer og samarbejde vedrørende fiskeri og relaterede emner, herunder men ikke begrænset til:

- a. Fiskeriforvaltning, herunder parternes respektive kystnære fiskeri forvaltningssystemer og respektive systemer for monitorering, kontrol og håndhævelse af fiskeriet;
 - b. Emner der relaterer sig til fiskeriet, herunder fremme af innovation indenfor fiskeriet, forarbejdning og optimering af brug af ressourcer, og udvikling af landbaserede industrier;
 - c. Emner der relaterer sig til bredere bevarelse, genoprettelse og forbedring af havmiljøet og implikationen af disse for parternes bestræbelser på et bæredygtigt fiskeri;
 - d. Facilitere og fremme samarbejde mellem parternes respektive private sektorer, Inuit-ejede virksomheder og fiskeriorganisationer;
 - e. Videnskabelig, akademisk, lokal viden og oprindelige folks viden, praksis og erfaringer, herunder facilitere og fremme samarbejde mellem forskere, Inuit-forskere, forskningsinstitutter, vidensholdere og akademiske institutioner;
 - f. Bruge Inuit Qaujimajatuqangit (Traditionel viden) fra Nunavut, når det er relevant og respektfuldt at gøre dette i lighed med andre videnssystemer;
 - g. Identificere og støtte muligheder for at lokale og oprindelige folks viden benyttes aktivt i forbindelse med at træffe beslutninger, fiskeriudvikling og planlægning, herunder men ikke begrænset til at støtte udveksling af viden;
 - h. Etablering af projekter, herunder videnskabelig forskning, Inuitforskning og lokalsamfundsbasert forskning, eller andre fiskerirelaterede emner, for at adressere specifikke emner og uddybe det bilaterale samarbejde mellem både offentlige og private organisationer og virksomheder, og
 - i. Facilitere og fremme samarbejde og vidensudveksling mellem relevante myndigheder, herunder udveksling af embedsmænd for at fremme viden, kompetencer og udvikling.
2. Arbejdet i fiskerikomiteén vil bestå af formelle møder med fysisk fremmøde, som finder sted ikke sjældnere end hvert andet år om foråret, og i mellemliggende perioder kan der efter behov afholdes virtuelle møder og anden kommunikation mellem parterne.
- a. Vært- og formandskab roterer mellem Grønlands og Nunavuts regeringer hvert andet år.
 - b. Hver part kan have op til seks repræsentanter i fiskerikomiteén.

- c. Fiskerikomiteén beslutningsdygtighed kræver deltagelse af mindst én repræsentant fra alle signerede parter for at møderne kan finde sted.
 - d. Ved afslutningen af fiskerikomitémøder med fysisk fremmøde skal der udarbejdes referat, som skal underskrives af samtlige repræsentanter, og sendes videre til signatarniveau.
- 3. Eksperter og andre rådgivere kan deltage under fiskerikomitémøderne efter enighed desangående fra parterne.
 - 4. Hver af parterne skal nominere repræsentanter til fiskerikomiteén. Parterne skal orientere hverandre, når der sker ændringer blandt repræsentanterne.
 - 5. Hvor parterne finder det relevant og meningsfyldt, skal arbejdet jævnfør dette aftalememorandum udføres igennem fiskerikomiteén.
 - 6. Indeværende aftalememorandum:
 - a. Træder i kraft på underskrivelsestidspunktet, og
 - b. Fortsætter med at virke indtil den ophæves på skrift efter ønske af parterne.

Det ovenstående repræsenterer de aftaler som parterne er nået frem til i indeværende aftalememorandum.

UNDERSKREVET den 31. juli 2025, i triplekat på inuktitut, grønlandsk og engelsk, hvor alle dokumenter har samme gyldighed. Såfremt der er uenighed om fortolkning, vil den engelske tekst være afgørende.

Parten fra Grønland:

På vegne af Naalakkersuisut

Múte Bourup Egede, Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter

Parten fra Nunavut:

På vegne af Nunavuts regering

David Akeeagok, Minister for Indenrigsanliggender

På vegne af Nunavut Tunngavik Incorporated

Jeremy Tunraluk, Formand

På vegne af Qikiqtani Inuit Association

Olayuk Akesuk, Formand